

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Slovenci v Zagrebu.

Velikanski korak naprej storila je ideja pobratimstva slovensko-hrvatskega z izletom, katerega je priredil „Sokol Ljubljanski“ ob priliki izložbe in velike pevske slavnosti v Zagrebu dne 6. septembra in naslednje dni. Komaj se je zaznalo pred nekaterimi tedni, da bode „Sokol“ priredil poseben vlak v Zagreb, začelo se je kazati živahno zanimanje v vseh pokrajinah slovenskih. Akopram sta se odpravila že dva posebna vlaka slovenska v zlato Prago, ki sta oba uspela prav sijajno, bila je udeležba pri Zagrebškem vlaku tolika, da nas je same iznenadila.

Impozantni vlak nad 30 vagonov pripeljal je blizu 1200 Slovencev iz vseh pokrajin in je bila posebno lepo zastopana poleg Primorja in Kranjske tudi zelena Štajerska. S tako ogromnim obiskom pokazali so Slovenci, da je čutje skupnosti z brati Hrvati živo razvito v nas, kajti tako velicega števila Slovencev, skupno zbranih ob slovesni priliki, menda dozdaj še ni videl brataki kraljevi Zagreb. Ako prištejemo temu številu še mnoge, ki so se pripeljali s poštanim vlakom že prej, sme se reči, da je bilo te praznike do 2000 Slovencev v Zagrebu.

Ne bodem na drobno popisaval potovanja, ki je bilo skozi in skozi prav prijetno in mej katerimi so vedno naraščali izletniki. V Ljubljani pozdravili smo vrle naše Primorce in Notranjce. Škoda, da so vsled samovoljnosti južne železnice, ki je dala oditi vlak prej, ko je bilo razglašeno po novinah in plakatih, mnogi zamudili vlak, ki je iz Ljubljane naprej vozil normalno. Skedenjsko društvo „Velečila“ iz Trata bilo je zastopano korporativno, „Sokol Tržaški“ po deputaciji. V Ljubljani pridružilo se je mnogo domoljubov in domoljubkinj in v Zagorji tamošnji „Sokol“. Na Zidanem mostu pozdravili smo brate Sokole iz Celja in mnoge druge domoljube štajerske. V Sevnici bil je vlak živahno pozdravljen iz vseh oken bližnjih hiš; istotako prej ali pozneje mej vsem potom. Na Vidmu pridružil se nam je vrli „Sokol Novomeški“, preko 20 članov v obleki z zastavo in mnogo družih dolenskih domoljubov iz bližnje okolice Krške in dalje. V Zagreb došli smo vsled velike udeležbe s precejšnjo zamudo in je občinstvo že težko pričakovalo dohod slovenskega

vlaka. Konečno približal se je tudi ta zaželjeni trenotek. Iz vseh oken vlaka vihrale so male zastavice, nasproti pa so nam doneli tisočerni klici: Živeli Slovenci! katerim smo odzdravljali z naidušenimi klici: Živeli Hrvati!

Marsikomu bilo je hitreje srce, ko smo konečno izstopili in se počeli prirejati za slavuostni uhod v mesto. Pred kolodvorom pozdravil je slovenske goste v imenu Zagrebškega mesta g. župan dr. Amruš s prav toplimi besedami kot dobrodošle mile brate, za kakoršne so Hrvati vedno zmatrali Slovence. Tisočerni naidušeni klici: „Živeli Slovenci! pritrjevali so besedam govornikovim. Odgovoril je starosta „Ljubljanskega Sokola“ poudarjajoč, s kolikim veseljem so pohiteli Slovenci v kraljevski Zagreb, da se radujejo skupno z brati svojimi, ki so tako lepo pokazali z izložbo svoj veliki napredek, katerega se radujejo tudi Slovenci. Ne morejo Slovenci sicer ničesar prinesiti bratom, a odkrita srca svoja prinašajo jim in bratovsko ljubezen, ogreti se hočejo v kraljevem Zagrebu za daljše svoje delovanje, potrditi, da Slovenec in Hrvat sta brata. Gromoviti klici: Živeli Hrvati! Živeli Slovenci! zaorili so iz tisoč in tisoč grl, potem pa se je začel pomikati naprej velikanski sprevod na čelu Sokoli slovenski iz Ljubljane, Trata, Celja, Novega mesta in Zagorja, potem pevsko društvo „Slavec“ iz Ljubljane in Sokolska društva hrvatska z zastavami svojimi, ki so v dolgem špalirji že pričakovali dohod Slovencev. Z godbo na čelu in mej sviranjem Sokolskih trobentačev pomikal se je dolgi sprevod po Prilazu do Frankopanske ulice na Jelačičev trg. Mej potom pozdravil je predsednik zaveznega odbora grof Kulmer pevce hrvatske in nazdravil hrvatski pesmi. Po vsem dolgem potu orili so gromoviti živio-klici, elegantne dame obsipale so nas s cveticami in nas pozdravljale z vseh oken in po ulici. Bil je pravi triumfalni sprevod. Pred zgradbo kaptolsko okrasile so gospodične v narodnih nošah vsako zastavo s krasnimi venci. Sprevod je šel potem do pevskega hrama, kjer je vsa društva še pozdravil dr. Arnold v imenu zaveze in so se društveniki razšli, da si vsakdo poišče odkazano mu stanovanje.

Popoldne romalo je vse v Maksimir, kamor so društva odkorakala korporativno ob 3. uri. Raz-

vila se je prav lepa in živahna ljudska veselica z godbo in petjem, katero je pa neugodno deževno vreme kmalu pokvarilo, ko se je baš najlepše pričela razvijati. Vsed tega morala je odpasti telovadba Ljubljanske Sokolov, ki se je pa vršila drugi dan pri akademiji biciklistov.

Zvečer bil je komers v pevskem hramu, v katerega se je bila spremenila velika krasna vojaška jabolnica, okrašena z girlandami in zastavami. Posamna društva prepevala so pozno v noč in vladala je splošna veselost.

Tako se je lepo in dostojno sklenil prvi dan pevake slavnosti. Še pozno v noč vrvelo je po ulicah, gostilnah in kavarnah veselega ljudstva, bil je pravi narodni praznik, ki sta ga navdušeno skupaj praznovala Slovenec in Hrvat v lepem kraljevskem Zagrebu. Nepozabljiv ostal bode vsakemu izmed nas Slovencev ta krasni dan, kakor tudi naslednji, katere smo preživeli mej milimi našimi brati Hrvati in katere hočem popisati v naslednjih člankih.

Ahasver II.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 9. septembra.

Shod zaupnih mož mladočeških.

Spor, kateri se je uel mej državama poslancema Vašatyjem in Kramfem glede državnega prava češkega, končal se je zdaj ugodno na shodu mladočeških zaupnih mož, katerega so se udeležili skoro vsi mladočeški državni in deželni poslanci. Oba prizadeta poslancata sta izjavila, da prekličeta svoje napade z ozirom na to, da mej ujma v političnem oziru ni nobene razlike in se je ves konflikt rodil iz slučajev in da v stranki mladočeški ni nobene razlike niti gledé taktike niti gledé državnega prava. Načelnik Tilser izjavil je na to v imenu eksekutivnega odbora, da vsprejme shod to izjavo z odobravanjem na znanje in da torej odpade potreba, sestaviti v rešitev spora posebno častno razsodišče. — S tem je bil shod končan in so se odpeljali vsi navzočniki v razstavo, kjer jih je vsprejel predsednik grof Zedtwitz in odbornik Jahn. Pri banketu poudarjala sta Trojan in Tilser zgodovinski in državnopravni pomen stoletnice kronanja kralja češkega in izrekla trdno nado, da se bode doseglo novo kronanje.

LISTEK.

V znožji Triglavovih velikanov.

Ni vsacemu mogoče, da bi se vzpel na vrhunec očaka slovenskih gora, tudi ne veseli vsacega hribolastvo, nego mnogi se drži italijanskega pregovora: „hvali hribe, ali ogibaj se jih“. Vender mika tega ali onega od bližej odgledati si glavarija naših gor in njegove orjaške sosede. Dolina gorenje Save je kakor navlašč za to ustvarjena, da pripelje opazovalca prav v znožje nebotičnih gorastov. Posebno kdor se vozi po železnici z Dovjega do Trbiža, dobi vsak hip drug pogled na zidu podobne stene in gole višine. In uprav ta hitra sprememba, ta čudovita naglost, ki nam vedno drugače skalnate podobe pred oči postavlja, deluje posebno zmagouosno na občutke presenečenega opazovalca.

Na levi strani Gorenjske železnice odpira se deset poprečnih dolin in gorskih jarkov, ki vodijo neposredno do vznožja naših velikanov in po katerih se ložje ali težje zleze na njih vzvišene teme. Prve tri teh dolin začenjajo skupno pri Mojstrani na-

sproti Dovjemu in teh se navadno poslužujejo oni hribolazci, ki hočejo prispeti na najvišji vrhunec Julijskih Alp. Koj v Mojstrani treba je zaviti na levo ob vznožji Repikovca, ki zapira pogled v dolino, in prišedši do Kosmača zopet na levo v dolino Krma. Mimo Zapske planine se pride potem v gorenjo Krmo k ovčji planini in dalje k prenočiščni koči Marije Terezije ter od tod na Mali in Veliki Triglav. Druga krajša pot vodi od Kosmača po dolini Kot med Črnogoro in Rjevino do planote Pekel pod Triglavovim lednikom, kjer se nabaja Dežmanova koča, potem pa treba zaviti na levo čez sedlo proti omenjeni koči. Naravnost iz Mojstrane pa vodi ob Bistrici dolina Vrata mimo Peričnika in več planinskih koč uprav pod navpične stene Triglavove. Pred njo se vzdiga na levi mogočna piramida Cmirova, katerega zmatrajo potovalci večkrat za pravi vrhunec Triglava, na desni skoro navpična stena Suhega plaza in v ozadji mogočni Kamenik (Steiner), s katerega se najložje občuduje Triglav v vsej njegovi velikosti in zmagovitem veličanstvu. Na njegove teme pa ne vodi pot skozi Vrata, nego čez sedlo Luknja v Trentaraki Log.

Četrta dolina se začinja pri Gozdu (Ruta)

blizu Kranjske gore in se imenuje Mrtulik-jarek. V njem se nahaja lep slap jednacega imena in na koncu le kratke doline se vidijo gole, s snegom obilno obložene stene Kukove, Špika in Škr-latice. Peta dolina Velika Piščenica drži od Kranjske gore naravnost proti jugu in ima najveličastnejše ozadje mej Julijskimi Alpami. Obdajajo je okolu in okolu velikani: Mojstrovka, Priznik, Razor, Križ, Rogica in Suhi plaz s Škrlatice. Iz Piščenice se pride lahko čez prelaz Korita v Kranjske planine na planoti Mlinarica (nad Trento), ali pa še ložje (v poldrugi uri) mimo prve planine na desno navzgor do sedla Vršič in čezenj k izviru Soče ter v dolino Trenta. To je brez dvombe najkrajši in najložji prehod čez Julijske Alpe. Tudi šesta dolina, Mala Piščenica, vodi čez neko škrbino k Vršiču, ali pa naravnost gori k Mojstrovki, ki je obraščena z jako lepimi planinskimi cveticami.

Sedma dolina se odpira mej Korenom in Ra-tečami ter se imenuje Planica. V nji začetku se vidi Savo, kako teče iz malega močvirja, ki se navadno „Korensko jezero“ imenuje. Do tega jezera vodijo iz Planice široke proge peska, ki naznanjajo,

Manevri v Schwarzenau-u.

Vzlic slabemu vremenu vršili so se manevri sijajno in v popolno zadovoljstvo presvetlega cesarja in visokih njegovih gostov. Po končanih manevrih, pri katerih se je odlikoval posebno fzm. baron Schönfeld, izrekel je cesar nadvojvodi Albrehtu in kornima poveljnikoma Schönfeldu in grofu Grüneju svojo popolno zadovoljnost in pohvalo ter tudi zahvalil cesarja Viljema in kralja saksonskega, da sta se blagovolila udeležiti teh manevrov. Visoki gostje odpeljali so se popoldne, cesar Viljem v Monakovo, kralj saksonski domov, naš cesar pa na Dunaj, odkoder pojde v Prago.

Nova svetovna razstava.

Bivši francoski poslanik na Dunaji grof Foucher de Careil osnoval je o svojem času v Parizu komité francoskih finančnih odličnjakov, kateremu je bil namen omogočiti, da se priredi v Budimpešti v proslavo tisočletnega obstoja ogerske države, velika svetovna razstava. Kakor javljajo zdaj madjarski listi, prenehala so iz različnih vzrokov vsa dotična pogajanja in se je obrnil komité na Dunaj, da priredi ondu leta 1894 svetovno razstavo. Kakor je slišati, vsprejeli so na Dunaji interesovani krogi stavljeno ponudbo kaj prijazno in so se tudi že začeli prvi dogovori.

Bosna in Hercegovina.

Nova Avstrija, kakor zovejo nekaterniki Bosno in Hercegovino, ostala bode še dolgo jako kočljiva pridobitev za našo državo. Pred kratkim poročal je Pariški list „Soir“, da se vrše na Dunaji posvetovanja gledé popolne aneksije Bosne in Hercegovine in dostavi, da utegne to imeti mejnarodne posledice. Organ ministerstva vnanjih zadev, „Fremdenblatt“, javlja nasproti temu poročilu oficijozno, da se taka posvetovanja niso vršila in se tudi ne bodo.

Vnanje države.

Rusko-francoska zveza.

Pariški „Figaro“ javil je te dni izza kulis, da se je v Kronstadtu res dogovorila zveza francosko-ruska, da je pa to le usten dogovor, glasom katerega sme Francoska računati, da bode ruska vojska takoj intervenirala, ako bode kdo napadel Francijo. Ta dogovor sklenil se je pa le pod izrecnim pogojem, da ne bode prevladal ni boulangizem niti skrajni redikalizem.

Ruska razstava v Parizu.

Peterburški dopisnik „Kölnische Ztg.“ javlja, da so odstranjene vse zapreke, katere so se delale prireditvi ruske razstave v Parizu in da se bode ta gotovo vršila l. 1892. — Iz začetka vodil je vsa pogajanja neki Rus, katerega so pa spoznali kot sleparja. Zdaj so se oklenili solidni elemente te ideje in ni je nobene dvojbe več, da bode razstava v vsakem oziru dostojna. V Peterburgu in v Parizu osnovali so že pripravljalne komiteje katerim je tudi zagotovljena pomoč ruske in francoske vlade.

Penzijonat svetega Save.

Ni še dolgo tega, kar so ustanovili v Belemgradu društvo Svetega Save katero vzdržuje penzjonat, kjer se odgajajo mladenči iz Stare Srbije in Makedonije. Na čelu temu društvu stoji profesor na veliki šoli Nikolajević ki se je nekoč tako daleč spozabil, da je pri neki napitnici pozval kralja Milana naj odstrani radikalno vladno siloma. Vlada je sedaj ta penzjonat razpustila, ker so se bajé veliki škandali godili, ki so Srbiji prouzročili več škode nego koristi. Naprednjake srbske je ta ukrep naučnega ministerstva do skrajnosti raztogotil. Pravosodnega ministra Geršića, kateri vodi začasno tudi naučno ministerstvo, napada „Videlo“ strastno in ga psuje, da je bolgarsk agent, očitajoč mu, da je njegov ukaz atentat na srbsko idejo, kateri je z njim prouzročil neizmerno škodo.

kodi teče voda o povodnji, ali pravo za pravo ne teče, nego pod peskom se dalje pomika in ker je ta vapnenčast in lahek, nosi ga ondu seboj tako da po strugi kar vse gomazi, kakor bi se mravljinici premikali. V sredi Planice, mej Mojstrovko in Zadnjo Ponco nahaja se pravi izvir Save, 1203 m nad morjem. Ta pravi izvir se imenuje Nadiža, uprav tako kakor desni pritok Soče na Furlanskem (Natisone). Vsporedno s Planico vodi osma dolina Lana, v kateri se nahajata Mangartski ali Belopeški jezери, naravnost do podnožja Mangartovega. Iz te doline se gre po rebro Travnika na Mali Mangart in potem se dospe od južne strani na pravi vrhunec, s katerega je brezkončen razgled od Visokih Tur do Kadorskih Alp in do Jadranskega morja.

Najzabodnejši poprečni dolini sta Remšnik in Rabeljska dolina. Prvo so Nemci prekratili v „Römerthal“, čeravno ni v njej prav nobenega sledu o starih Rimljanih. Po njej se pride mimo fantastičnega Schönecka, ki se zlasti s Trbiža tako lepo vidi, do skalnatega zida, ki spaja Predélski Vršič z Mangartom. Po Rabeljski dolini pa vodi prav zložna cesta mimo istoimnega jezera do sedla Predél, s katerega se odpira čaroben pogled na Mangart, ki stoji v vsem svojem veličanstvu pred

Dardanelsko uprašanje,

katerega rešitev je vzbudila pozornost političnih krogov evropskih, ki jo zmatrajo vsi kot rusko zmago, imelo bode baje diplomatske posledice. Javlja se, da bode Italija prevzela vodatvo dotične akcije, a Angleška, Avstro-Ogerska in Nemčija da jo bodo energično podpirali. Vederemo!

Kraljica Natalija.

Na imendan poslali so mnogi odlični meščani Beligradske kraljici Nataliji nastopno brzojavko: „Vsak dan prosimo Boga, da ohrani Vašemu Velečastvu zdravje in moč, da prebije žalostno svojo usodo. Teši naj vas zavest, da žaluje ves narod po svoji materi in po materi svojega kralja.“

Novo turško ministerstvo,

katero je vzbudilo toliko sezujacije v vseh političnih krogih, je Rusom zelo všeč. „Noveje Vremja“ izraža se prav uljudno ter poudarja, da bode padec Kiamil paše imel velik upliv na diplomatske razmere v Carigradu a tudi globok utis naredil na državnike in vladarje, zbrane v Schwarzenau-u. Turčija postavila je z odpustom Kiamil paše jasen program in sultan se je s tem izrekel osobno za ožjo zvezo mej Turčijo in Rusijo, hoteč se tako osvoboditi vednega in nadležnega varušstva evropskih veselil in odstraniti na ta način preteče bolgarsko uprašanje. „Novosti“ pravijo, da je s Kiamil pašo pala slednja nada Koburžana in avstrijske diplomacije glede Bolgarije.

Kralj Karol rumunski

odpotoval je v Benetke, da obiše bolno svojo so-progo ter se pri tej priliki snide tudi s kraljem italijanskim. To potovanje menda ni brez vsega pomena, kajti rumunskega vladarja spremljata tudi ministerski predsednik general Florescu in tajnik ministerskega sveta. Iz krogov trojni zvezi prijaznih politikov je slišati, da se bodo simpatije, katere ima kralj Karol in sedanja večina državne zbornice rumunske za trojno zvezo, utrdile na tem shodu in dobile morda celo konkretno obliko.

Dopisi.

Iz Kamnika 6. septembra. [Izv. dop]

Pred nekaj dnevi naselilo se je v našem narodnem mestu društvo nemških glumačev, da se okoristi z novci nekaterih nezavednih Kamničanov, s penezi naših talmi-Nemcev in drugih tu na letovišči bivajočih židovskih in nežidovskih nemških družin. Za zavetišče svoji ubožni nemški Taliji moledovali so najprvo v ultranemškem Curhausu, kateri se diči samo z nemškimi napisi in v dveh nenarodnih gostilnah, ki imata v take namene jako lepe prostore na razpolago. Ko bi bilo nemško zavetišče na levem bregu Bistrice vsprejelo nemške potnike pod svojo streho, ali ko bi bile druge gostilne prepustile svoje prostore za obstanek se borečim nemškim glumačem v porabo, kar bi bilo prvim gotovo le v njih prid, ne zazdelo bi se nam zaradi tega vredno niti doma, še manje pa v javnosti znebiti se kake besede. Ker pa so se tem glumačem otvorila vrata kar na stežaj tam, kjer bi nam ne bilo prišlo nikdar na um, ne ostanemo pri tem dogodku hladnokrvni; molčati ne moremo, kajti tu prizadeta je jako občutljivo naša narodna čast. — Ko so namreč ti glumači uvideli na svojo nepopisno žalost, da se jih niti njihovi nemški somišljeniki niso hoteli usmiliti, mislili so kar pobrati svojo robo in se odsloviti negostoljubnemu Kamniku in njegovim tako malo nemštvo čutečim, za proslavo nemške Talije brezbriznim Nemcem. Toda nenadoma se za

opazovalcem, potem na nasproti stoječi Jalovec in niže doli na malo trdujavo, kjer so l. 1809. hrvatski junaki prelivali svojo kri za obrambo Avstrije proti Francozom.

Potuj po kateri koli izmed omenjenih dolin, povsodi se ti odpirajo skoro slični prizori. S početka stopaš mej zaokroženimi, pogozdenimi hribi, ki so kot kulise potisnjeni proti Savski dolini. Če iz doline opazuješ Julijske velikane, zdi se ti, da se vzdigajo neposredno nad gruščem in prodrom, ki obdaja njih podnožja. Ko pa bliže prideš, zginejo hribi in gozdi najedenkrat, prod in grušč zmanjkata, kakor bi jih bili čarovniki z lopato odmetali in pred teboj stoje goli zidovi teh strašanskih skalnatih sten. Nahajaš se sredi velikanskega amfiteatra, katerega obdaja vrsta za vrsto sivih, resnomolčetič gorostasov, ki „polovico neba zakrivajo“, kakor se izraža glasoviti potovalec in hvalilec Gorenjske strani, Anglež Sir Humphry Davis (Gilbert-Churchill, Die Dolomitenberge, II. 221).

Kdor hoče vse Julijske Alpe tja do Montača dobro pregledati, ta naj se popne na Kepo, ali pa na Stol v Karavankah. Še lepši pregled se uživa z Dobrača, na katerega se še lažje pride, nego na poprej omenjeni gori. Kdor pa še toliko truda ne

njihovo velevažno podjetje vse ugodno obrne. Nekdo, gotovo ne narodnjak, opozori jih na prelepe prostore v naši čitalnici. — Kaj bi jim bilo bolje po godu, nego to! Tu je vse pripravljeno, dvorana prostorna, oder gotov, zagrinjalo krasno, sedeži elegantni in, — kar tudi ni nemalo ceniti, da se dobi za ambulantno, slabo oblečeno Talijo morda v sili iz omar slovenske gledališke Muze na posodo tudi kako odelo, kajti treba se je vender pokazati tujemu svetu v kolikor mogoče elegantni obleki, ako tudi izposojeni. Torej te prilike nikakor ne izpustiti! Kar naravnost k čitalničnemu odboru! Vsak pošten in trezno misleč narodnjak bi se bil nadejal, da bode čitalnični odbor v svoji seji preko te zadeve kar prešel na dnevni red, kar bi bilo povsem popolnoma taktno; a žalibože, temu ni bilo tako. Akoravno so predsednik in še dva odbornika sprejetju nemškega društva v čitalnične prostore ugovarjali, vender je tri odbornike mala obečana svota nemških glumačev tako omamila in tako preslepila, da so nečuvši notranjega glasu narodne zavesti v preveliki svoji skrbi za čitalnično blagajno — kar je drugih slučajih prav hvalevredno — za nesramnih trideset srebrnikov prodali hram domače slovenske Talije, kjer bodo nemški glumači mesec dni skrunili naše narodno, toliko ljubljeno svetišče, mej tem ko bomo morali globoko užaljeni udje čitalnični molčati bolestnim srcem k šopirjenju nemštva v onih krasnih prostorih, katere so naši nepozabni predniki v časih najhujših bojev zoper navalujoče nemštvo priprosil in posvetili v mirno bivališče slovenskim modnicam. Ostrmeli smo, zvedevši ta sramotni čin večine čitalničnega odbora. Nismo mogli skoraj tega verjeti; uverili pa smo se žalibog v naše veliko začudenje o istinitosti izvajanja resnega sklepa onih čitalničnih poverjenikov, ko nam je vročil glumač nemšk gledališk list s zgoraj prilepljenim belim papirjem, na katerem se je čitalo: „Deutsches Theater in der Čitalnica!“ Znano nam je, da je ta pomenljivi napis z dvema izživajočimna klicajema prouzročil v naših nenarodnih krogih v prvem hipu zaničljiv posmeh, vabilo samo pa iskreno zadovoljnost, katere se je označila s tem, da so pri nemški predstavi čitalnično dvorano napolnili večinoma našega prebivalstva oni člani, ki se pri čitalničnih veselicah demonstrativno odlikujejo s svojo neprisotnostjo in so zakleti sovražniki naše čitalnice. Odkrito rečeno, da je ta zlodejni ukrep, ki bode sramotil obširno kroniko naše čitalnice, in o katerem ukrepu bode čitalnični tajnik, ki razodeva svojo slovensko narodnost navadno v občevalnem nemškem jeziku, primoran pri letošnjem občnem zboru čitalničnem poročati, vzbudil v domačih in tujih narodnih krogih, posebno pa pri čitalničnih udih veliko senzacijo in splošno nevoljo. Kolikor vemo iz gotovega vira, naša čitalnica ni še tako na konci, da bi ji bila nujna potreba, pokrivati primanjkljaj pri troških lanskega leta z judeževimi groši sitnih nemških glumačev. Tacega izdajalskega denarja branili bi se odločno vselej; ne vsprejeli bi ga, ako bi čitalnici pretil že pogin. Ko bi v resnici prišlo kedaj do tega, da bi se naša čitalnica morala vsled slabega materialnega stanja boriti za svoj obstanek, prepričani smo popolnoma, da šteje naše mesto še toliko poštenih in požrtvo-

zmore, ta naj gre po lepi Korenski cesti na zložni Kamnat vrh (Krainburg), ki se vzdiga le 600 m nad Korenskimi sedlom. Od tam ga bode iznenadil in očaral pogled na vse Julijske velikane, katerih podnožja so v krasnozeleni gozdi zavita, obronki kot šarovita koža s sneženimi lisami poštrcani in nepristopni vrhunci do polovice nebesnega obloka mole (Davis).

In kaj naj rečem o čistem, svežem zraku med planinami, ali pa o krasni flori planinskega rastlinstva. Saj je vsakemu znano, da tujci od daleč prihajajo na Julijske Alpe, da si tu nabirajo najredkejših zakladov avstrijske flore. V botaniškem obziru sta na najboljšem glasu Črna preta in Krn. Najkrasnejše planike (pečnice) se nahajajo na sedlu Luknja (1779 m) in dalje tja proti vrhuncu Pihlca (2418), pa tudi na Mišlju južno od Triglava in na Črni prsti. Najbolj razširjene so po Julijskih Alpah različne „scabiosae“, ali skrivnostne „Scabiosa Trenta“ (po Hacquetu) ne more nihče najti, ker je njen opis prekratek. Zato pa je mnogo drugih cvetk, ki se nahajajo izključno le na Julijskih gorah, n. pr. „Möhringia villosa“ (Fenzl), ki ne raste nikjer drugodi, nego na Póreznu nad Cerknom.

valnih narodnjakov, ki ne bodo nikdar pustili, da bi se naši narodni nasprotniki ob poginu čitalnice zaničljivo rogali.

Sram bi nas moralo biti, niti v obraz bi se ne upali pogledati poštenemu narodnjaku, ako bi se sedaj, ko čitalnica s svojimi 80 udi stoji krepko, hoteli okoristiti z bornimi novci siromašnih potnikov nemškega glumstva, ko smo še v onih viharjih časih, boreč se v naši narodni ladiji s pogubonosnimi valovi nemškega morja, vsako nemško pomoč odločno odklanjali. Nikdar bi ne bili oni čitalnični odborniki prišli do navedenega famoznega sklepa, ko bi bil pomislili, kaj bi v enakem slučaju storila nemška društva igralcem slovenskim. Čuje se, da namerava zaradi tega izrednega dogodka več udov iz čitalnice izstopiti. Nadejamo se, da kot pravi rodoljubi tega koraka storili ne bodo, kajti to bi čitalnici gotovo več škodovalo nego koristilo. Čuvati je temveč dolžnost vsakemu, da se v prihodnje kaj takega ne ponavlja več, kar bi moglo izpodkopati ugled naši čitalnici, ugled naši narodnosti in našemu slovenskemu mestu. Hram naše čitalnice je in bode posvečen le slovenski Taliji; zaradi tega nam je tudi sveta dolžnost, odločno protestovati, da bi v onih prostorih, kjer visita podobi naših slavnih pesnikov Prešerna in Vodnika, uganjal svoje neslane burke nemški „Mihel“. — Nemškim privrženim glumačem, kateri še zato, da jih dobro plačamo, dostikrat naš jezik pačijo in se iz njega norčujejo, naj se pokaže, da naše mesto ni za njih torišče, nikdar in nikoli pa ne prostori naših narodnih društev. Takim društvom, ako se že morajo nastaniti pri nas, dajejo naj v našem svojem prostoru naši nenarodni gostilničarji in — a propoz, posebno lahko Kriški nemški baron v prostornih dvoranah Mekinskega samostana, kjer prav radi privoščimo našim talmi-Nemcem in drugim na nemško cikajočim kamniškim prebivalcem prav obile in vesele zabave.

Onim gg. odbornikom, o katerih rodoljubji sicer še nimamo povoda dvomiti, katerih še zaradi tega pregreška ne dolžimo narodnega izdajstva, svetovali bi, da bi v prihodnje pri vabljenju na čitalnične veselice posnemali nemške glumače, ki skoro s čifutsko predrznostjo usiljujejo ljudem ustopenice za nemško gledališče. S sličnim postopanjem gg. odbornikov koristilo bi se ne samo ugledu naše narodne čitalnice, temuč tudi neprecenljivo veliko čitalnični blagajni, katera bi pri sklepu letnih računov pokazala nedvomo jako lep pribitek. Ob tako ugodnih finančnih razmerah ne prišlo bi gotovo nikdar več še tako malo izkušenemu čitalničnemu odborniku na misel, da bi v svoji skrbi za blaginjo čitalnice strastno segel po judeževih srebrnikih nemških glumačev.

Teh vrstic nikakor nismo napisali zlim namenom, ampak le zato, da opozorimo na ta ostudni narodni madež čitalnične odbornike, kateri naj v prihodnje strogo pazijo na vse, kar bi moglo škodovati ugledu našega narodnega zavetišča in zabranijo vse take, našo narodnost sramotilne čine, katere bi naši še vedno vsa naša narodna podjetja pozornim očesom motreči nasprotniki v svoje namene koristno uporabljali.

Domače stvari.

— (Pevska slavnost v Zagrebu.) Veliki pevski matiné vršil se je sijajno včeraj dopoldne ob 11. uri v pevske hramu. Elegantno in izbrano občinstvo napolnilo je vse obširne prostore, da ni bilo mesta dobiti. Nad 600 pevcev izvrševalo je pevski program s posebno preciznostjo in je bil efekt velikanskega zbora posebno lep. Nad 130 tamburašev sviralo je nekoliko točk. Obširneje govorili bomo o tej krasni pevski produkciji na drugem mestu. Hrvatska pevska društva pokazala so velik in lep napredek na pevskem polji. Uspeh bil je sijajen.

— (Odlikovanje.) Prvo in drugo nagrado za razpisana darila za zборе v Zagrebu dobil je naš rojak g. Fran Ser. Vilhar v Gospiču. Prvo darilo gospej Zagrebških je bilo 15 cekinov v zelenem baržunastem etuiji s srebrnim lovor vencem in napisom. Drugo darilo mestnega župana dr. Amruša pa 10 cekinov. Osobito nas veseli to odlikovanje našega rojaka in čestitamo prav iz srca možu, ki tako visoko drži ime slovensko mej našimi brati na jugu. Kakor čujemo, preseli se g. Vilhar stalno v Zagreb, kjer bode imel gotovo hvaležno polje svoji delavnosti.

— (Drugi slovenski posebni vlak v Zagreb) peljal je včeraj zjutraj nad 300 Slovencev iz Ljubljane in drugih krajev, ki so se pridružili že prej došli. Po vseh Zagrebških ulicah bilo je te dni izredno življenje. Računi se, da je bilo preko 15.000 tujih gostov v Zagrebu, ki je kazal izredno sijajno in veselo velikomestno lice. Vladala je neprisiljena naudušenost, ko se je radoval brat z bratom, Slovenec s Hrvatom.

— (Podoknico) napravil je pevski klub „Ljubljanskega Sokola“ s sodelovanjem opernega pevca J. Nollu-ja čestiti gospej soprogi župana Zagrebškega v ponedeljek zvečer po končani gledališki predstavi na njih bivanji v vili na Josipovci. Ljubezljivost gospoda župana in čestite gospe soproge, ki sta se pevcem osebno zahvalila, očarala je vse in so z burnimi živjo-klici zaključili svojo podoknico.

— (Delavsko društvo „Sloboda“ v Zagrebu) pozvalo je našega „Slavca“ in mu po končanem pevskem komersu v pevskem hramu priredilo lepo večerno slavnost v ponedeljek pri gosp. Vapiču, kjer je pevalo razne zборе, kakor je peval prvi večer klub „Sokola Ljubljanskega“ pri isti priliki.

— (Zlata maša.) Dne 20. t. m. daroval bode zlato mašo gosp. And. Jakše, dekan v Kobaridu.

— (Osebnost.) Gospod Anton Zadnik, nadzornik v ženski kaznilnici v Begunjah, dobil je naslov in značaj kaznilničnega oskrbnika.

— (Na c. kr. državni nižji gimnaziji v Ljubljani) prične se šolsko leto 1991/92 s slovesno mašo k sv. Duhu dne 18. septembra. V novo došli učenci oglašati se morajo, spremljani od svojih starišev ali njih namestnikov, 15. dne septembra dopoldne pri ravnateljstvu z rojstnim listom in šolskim spričevalom ter plačati 2 gld. 10 kr. vsprejemnine in 1 gld. prispevka za učila. Vsprejemne skušnje za ustop v I. razred vršile se bodo dne 16. septembra (od 8.—12. dopoldne in od 3. ure popoldne). Učencem, ki so že doslej obiskovali ta zavod, javiti se je dne 17. septembra dopoldne v ravnateljevi pisarni z zadnjim šolskim spričevalom ter plačati 1 gld. prispevka za učila. Ponavljalne skušnje opraviti se morajo dne 16. in 17. septembra.

— (Upravna Savinja.) Štajerskega deželnega zbora sklep ob uravnavi Savinje od Mozirja do Celja dobil najvišje potrdilo.

— (Za delavce in delavke) je državnih železnic ravnateljstvo pričenši s 1. dnem t. m. uvelo za polovico znižano voznino in to od dotičnega stanovanja do 50 kilometrov dalje. Znižanje velja seveda le za tretji razred. Delavec ali delavka pa se ima v ta namen izkazati z legitimacijo, katero podpišeta gospodar in delavec, potrđita pa občinski urad in načelnik dotične postaje. Taki izkazi so samo jeden mesec veljavni, potem jih treba zopet obnoviti.

— (Obesil) se je 75letni Janez Tavčar iz Prapratnega pri Škofjiloki. Pred petimi dnevi našli so ga v gozdu pri Soteski obešenega. Urok samomoru bil je baje ta, da so staremu možu odvzeli službo cestarja, katero je veliko let opravljal.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Višnja gora 8. septembra. Poslanec baron Taufferer umrl.

Benetke 8. septembra. Razun tajnega svetnika dr. Finkelburga iz Bonna prišel je tudi dr. Ferel iz Zürich, da se udeleži posvetovanja o zdravju kraljice rumunske.

Lourdes 8. septembra. Včeraj bila tu na čast ruskemu veleposlaniku baronu Mohrenheimu sijajna slavnost. Zahvaljeval se je na zahvali za sodelovanje, da se je doseglo tako srečno sporazumljenje z Rusijo, rekel je veleposlanik, da je le voljo svojega vladarja izvrševal.

Carigrad 8. septembra. Oficijalna izjava pravi, da se vsled premembe v ministertvu ne bode Turčije politika nasproti splošni evropski politiki nič predrugačila. Sultanova vlada držala se bode tudi nadalje istih načel, katerih doslej.

Novi York 8. septembra. „Herald“ javlja: Ameriški poslanik v Santiagu ima naročilo, da kongresovce pripozna kot dejanski obstoječo vlado.

Dunaj 9. septembra. Cesar, nadvojvode Karol Ludvik, Albrecht, Viljem, Rainer, Josef

Ferdinand odpotovali k manevrom pri Galgoczy.

Gradec 9. septembra. Dr. Zistler, ki se je bil na Hochschwabu s svojim sinom ponesrečil, pride danes zvečer v Gradec. Pri padci dobil je mnogo, toda nenavarnih ran.

Galgocz 9. septembra. Cesar došel ob 9. uri dopoldne. Na kolodvoru vsprejeli ga nadvojvoda Friderik, ministerski predsednik Szapary, minister Fejervary, višja duhovščina, oblastva, poslanci. Množica navdušeno pozdravljala. Cesar podal nadvojvodi Frideriku in ministroma Szaparyju in Fejervaryju roko in nagovoril prisotne škofo in poslance.

Berolin 9. septembra. Nadvojvoda Rainer imenovan imeteljem dolenjorenskega pešpolka.

Peterburg 9. septembra. Beda po gubernijah, kjer je slaba letina, se grozno širi.

Marseille 9. septembra. Po noči po končani predstavi podrle so se stopnice cirkusa. 24 oseb ranjenih, mnogo kontuzijonovanih.

Razne vesti.

* (Čehi na Dunaji.) Do 700 Praških Čehov prišlo je te praznike na Dunaj, ker so jih vsprejeli rojaki kaj laskavo. Prof. Menčik pozdravil je obiskovalce na kolodvoru v imenu češkega društva „Pokrok“. Zvečer bil je slovesen banket katerega so se udeležili mnogi Čehi živeči na Dunaji. Ta obisk je za Dunajske Čeh, kateri so v veliki nevarnosti da se izneverijo narodnosti, posebnega pomena, ker bode vzbudil dremajočo zavest in to utrdil.

* (Samomorilka v poročni obleki.) Na Dunaji zgodi se skoro vsak dan kak senzacionalen samomor. Tako se je te dni obesila na čuden način neka mati peterih otrok. Mož njen obsojen je bil zaradi nevarne grožnje vsled njene obtožbe na 6 mesecev ječe. To si je vzela tako k srcu, da je začela postajati otožna in je brzkone zbolela na umu. Oblekla je svojo poročno obleko, ki jo je nosila pred 12 leti in si nadela nevestin venec mej tem ko so spali otroci in šla je iz stanovanja. Pol ure pozneje našli so jo sosedje mrtvo na stranišči, obesila se je bila na dolgo poročno tanjšico. Prenesli so jo v mrtvašnico.

* (Nesreče na železnici.) Skoro ne mine dan brez nesreče na železnici. V postaji Bra v Piemontu zadel je neki osebni vlak v tovorni vlak, ki je stal v postaji. Pet oseb je bilo ranjenih, mej njimi strojevodja nevarno. Na kolodvoru v Zurichu zadel je tudi brzovlak na neki vlak, ki se je še le sestavljal. Štirje vagoni so bili zdrobljeni in več potovalcev poškodovanih. Pri taci nesrečah se pač lahko reče, da jih je zakrivila zanikrnost.

* (Nevarne lopove) ulovila je policija v Genovi. Družba ta zakrivila je dolgo vrsto goljufij in se v prvi vrsti bavila ponarejanjem dokumentov, potnih listov in drugih takih izkaznic. Opeharili so posebno mnoge konzulate za večje ali manjše vsote. Načelnik tej družbi je bil neki Moric Levy, ogersk žid, ki je umel ponarejati štamplije in podpisuje tako izborna, da mu dolgo časa niso mogli priti na sled. Baš ko se je z 28 tovariši hotel ukrcati da odpotuje v Brazilijo, prijelo je te gospode redarstvo in našlo pri njih celo zalogo potnih listov in štamplij.

Mnogoletna opazovanja. Pri slabem prebavljenju in pomankanju slasti do jedi, sploh pri vseh železnih boleznih se pristni Moll-ovi „Seidlitz-praški“ zelo odlikujejo kakor nobeno drugo sredstvo s svojim železom krepčujočim ter kri čistečim uplivom. Cena škatljici 1 gld. Po poštnem povzetju razpošilja jih vsak dan A. Moll, lekaruar, c. in kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj vedno izrecno Moll-ove preparate z njega varstveno znamko in podpisom. 1 (4-12)

Tuji:

8. septembra.

Pri Maili: Komer, Skutnik iz Trbovelj. — Ecker, Wintersteiner, Deutsch, Belgrader, Doller z Dunaja. — Gaberšek s Krškega. — Korvitz iz Zagreba. — Macropolo iz Egipta. — Baeumer iz Monakova. — Rupne z Reke. — Zechner iz Brežic.

Pri Stonu: Dr. Cambar, dr. Luzatto, dr. Renner, Maldoner, Glanzman, Ziffer iz Trsta. — Pl. Tullio iz Vidma. — Tambača iz Šibenika. — Schwarz, Kirste, Bedens iz Grada. — Weiss, Spitzer, vitez pl. Schneid, Strassacker, Vesel, Lederer z Dunaja. — Oswald z Jesenic.

Pri avstrijskem cesarju: Gasser, Mährisch, Obreza iz Beljaka. — Kurnik iz Trsta.

Pri bavarskem dvoru: Unterlicher, Baumgartner s Tirolskega. — Sutler iz Trsta. — Krauland iz Srednje vasi. — Schleimer iz Koprivnika. — Wendlinger iz Bregence.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
7. sept.	7. zjutraj 2. popol. 9. zvečer	735.5 mm. 736.3 mm. 738.0 mm.	18.0° C 20.8° C 16.1° C	sl. zah. sl. vzh. sl. vzh.	obl. d. jas. jasno	0.00 mm.
8. sept.	7. zjutraj 2. popol. 9. zvečer	739.2 mm. 739.4 mm. 740.4 mm.	14.4° C 21.6° C 15.6° C	brezv. sl. jvz. sl. vzh.	megla d. jas. jasno	0.00 mm.

Srednja temperatura 18.3° in 17.2°, za 2.8° in 1.9° nad normalom.

Dunajska borza

dné 9. septembra t. l.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	90 75	90 65
Srebrna renta	90 70	90 50
Zlata renta	109 75	109 85
5% marcna renta	101 10	101 95
Akcije narodne banke	1011	1009
Kreditne akcije	277	277 75
London	117 20	117 10
Srebro	—	—
Napol.	9 31 1/2	9 31
C. kr. cekini	5 56	5 56
Nemške marke	57 55	57 55

4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	135 gld.	— kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	180	—
Ogerska zlata renta 4%	—	103	—
Ogerska papirna renta 5%	—	100	50
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	120	25
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	116	—
Kreditne srečke	100 gld.	185	25
Rudolfove srečke	10	20	—
Akcije anglo-avstr. banke	120	152	75
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	—	221	—

Nogovice in rokavice

za gospode, gospe in otroke.

M. PODKRAJŠEK

(1) v Ljubljani, Špitalske ulice. (727)

Ženitbena ponudba.

Star sem 31 let, nameščen v neki trgovini v Bosni z letno plačo 1000 gld. in stanovanjem, prijazne vnanjosti ter želim hitro stopiti v zakon. — Gospodične, ki bi se hotele omožiti v te sicer prav prijazne kraje, pošljejo naj svoje dopise upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

Dijake

vsprejme na dobro hrano in vestno nadzorstvo uradnikova vdova. — Uprasanja naj se pošiljajo pod naslovom: Anka Kovač v Št. Petra v Savinjski dolini. (738—1)

KAROL TILL (456)

Špitalske ulice 10. Ljubljana. Špitalske ulice 10.

Knjige s podobami, spisi za mladino, basni, abecedniki, igre za otroke in za društva, albumi za pismene znamke, knjige uzornice za znamenjevanje, kvačkanje in pletevanje. Uzorci za risanje, slikanje in lepopisje, uzorci za okroglo pisanje. Listi s podobami in albumi s podobami. Spominski albumi in za fotografije. Dnevnik, kartoni za modelovanje. Knjige za slikanje in uzorci za tankopisje.

C. in kr. intendantca 3. voja.

K št. 7756.

RAZGLAS

za zagotovljenje zakupnega prevažanja, oziroma lokalnega prevažanja vojaško-eraričnih in oskrbovalnih dober.

Za zagotovljenje zakupnega prevažanja oziroma prevažanja vojaško-eraričnih in preskrbovalnih dober, potem deželne brambe dober, preskrbljen je lokalnih tovornih voz in kolesnov, naposled opravljenih konjskih priprez za teritorialni okraj Gradec bode za čas od dne 1. januarja do konca decembra 1892. l.

dné 18. septembra 1891 ob 10. uri dopoldne

javna obravnava s pismenimi ponodbami.

I. Predmet zagotavljanja je:

A) Prevažanje vojaško-eraričnih in preskrbovalnih dober (uštevisi dobra deželne brambe).

- Prevažanje po deželi na kolih z upreženo živino;
- Prevažanje po vodi z jadrniki.

B) Zakupno lokalno prevažanje vojaško-eraričnih in preskrbovalnih dober (uštevisi dobra deželne brambe).

a) Prevažanje vojaško-eraričnih dober (uštevisi dobra deželne brambe) z jednega kraja mesta v drugega in obratno, preskrbljen je 1, 2 in 4 uprežnih tovornih voz za pol dneva in za cel dan, preskrbljen je 1 in 2 uprežnih kolesnov in naposled opravljenih konjskih priprez.

b) Dovažanje preskrbovalnih predmetov iz vojaških preskrbovalnih magacinov, (preskrbovalnih) postaj v nastanitvene postaje (konkurenčne kraje).

c) Dovažanje in odvažanje preskrbovalnih predmetov v postaji in bližnji okolici, potem dovažanje preskrbovalnih potrebščin iz oddajnih skladišč v vojašnice in zavode.

Za prevažanje po vodi unamljivih in razpokljivih predmetov v posamne luke dalmatinske iz Pulja in obratno, zagotoviti je tudi prevažanje s parniki, in se vsprejemajo dotične ponudbe.

V Trstu zagotovilo se bode tudi odpravljanje vojaških transitnih dober uštevisi prevzetje, naknadno tehtanje, carinarske manipulacije in odpravo teh dober brez intervencije vojaških organov.

Vsaki ponudbi pridejati je varščina, katera je določena

- za prevažanje na deželi na 20 goldinarjev;
- za prevažanje po vodi na 200 goldinarjev,
- za vse lokalno prevažanje v postajah Gradec, Celovec, Ljubljana, Maribor, Gorica, Pulj in Trst na 100 goldinarjev, za postaje: Koper, Ljubno, Naborjet, Radgona, Št. Vid in Wolfsberg na 20 kr., a za vse druge postaje na 50 gld.

Vsak ponudnik je zavezan, da preskrbi, da se mu napravi in oziroma odpošlje potrebno spričevalo o solidnosti in zmožnosti, kakršna spričevala izdelujejo in odpošiljajo za protokolovane firme trgovske in obrtne zbornice, za podjetnike, ki nimajo firme, pa v kraljevstvih in deželah zastopanih v državnem zboru pristojna politična oblastva I. stopnje, v deželah ogrske kroge pa kmetijska okrajna društva, ter se mora za spričevalo prositi tako pravočasno, da pride najkasneje dne 18. septembra 1891 ob 10. uri dopoldne pri c. in kr. intendanciji 3. voja v Gradci; ponudbi pa je pridejati odlok, ki so ga izdala poprej imenovana oblastva gledé oddanega spričevala.

II. V ponudbi, katera mora imeti postavni kolek in katero mora ponudnik, dodavši svoj značaj in stanovanje, lastnoročno podpisati, mora ponudnik izjaviti, da, v kolikor v svoji ponudbi ni stavil izrecno posebnih prihrankov, v nobenem oziru ne odstopi od razglašanih in v zvezku pogojev, katere je dobro razumel, in se zavezuje, da v osmih dneh potem, ko dobi uradno obveščenje o vsprejetji njegove ponudbe, popolni varščino v polno kavcijo.

Vsak ponudnik mora navesti v ponudbi, koliko lokalnih, tovornih in nastanitvenih voženj se preskrbeti zavezuje slednji dan po potrebi v miru in tudi ob mobilizaciji po mirovnih cenah.

Varščine ni pridejati sami ponudbi, temveč poslati ali oddati jo je s ponudbo vred tako, da jo opravičenec lahko vzame, ne da bi odprl ponudbo.

Varščini je pridejati nje specifikacijo, a mimo tega specifikovati jo je tudi v ponudbi.

III. Po teh določilih napravljene specifikacije uložiti je zapečatene vsaj do 18. septembra 1891 ob 10. uri dopoldne pri c. in kr. intendanciji 3. voja v Gradci.

Na ponudbe, ki niso napravljene tako, kakor se zahteva v teh določbah ali katere bi se uložile po preteku določenega reda, se obravnavna komisija ne bode ozirala.

V Gradci, dne 1. septembra 1891.

Od c. in kr. intendancije 3. voja.